

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na skupni naslov letno 24 Din; na posamezni naslov letno 30 Din. V inozemstvo: letno 65 Din. Z M. listom letno 100 Din.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo i odprava v Kranju. Uprava v Murski Soboti, Križeva ul. 4.

Cena oglasov: po dogovoru. Oglase sprejema samo tiskarna Tisk. društva v Kranju.

Slovani i Slovenci.

Slovenci smo v veljavi družin z drugimi slovanskimi eli slavjanskimi narodi, s šterimi smo v davnini bili edno ljudstvo z ednim jezikom. Ali že okoli l. 500 po Kristušovom rojstvu so se Slovani zdignoli tam za Karpatami na rusoskih ravnica i šli vsaki na svoj kraj. Tudi je vsakši narod gučao vsigdar bole svoj poseben jezik. Dnesden májo slovanski narodje telko dūš: Rusov je 80 milijonov, Ukrajincov 41 mil., Polákov 28 mil., Belorusov 8 mil., Čehov 8 mil., Srbov i Hrvatov vkūp 10 mil., Bolgarov 5 mil., Slovakov 3 mil., Lužičkih Srbov 120 jezera. Vseh Slovanov je tak na sveti okoli 187 milijonov.

Nas Slovencev pa je 1 milijon i 800 jezér! Lepo bi bilo i bole močen bi bio naš narod, če bi vsi Slovenci živel skupno v ednoj državi. Tak smo pa raztrgani po vsem sveti: zvūn Jugoslavije živé naš narod v Italiji, Avstriji, Madžarskoj, Ameriki i po vsem sveti. Samó na sebi je to ešče ne takša nesreča, ka nas je malo. Če bi bili vsi pošteni pa bi vsi verno delali za dobro svojih bližnjih, te bi bila to sreča za naš narod. Zaistino se moč pa vrednost kakšega naroda pokaže samo v tom, ka je dobroga i velkoga stvoru za vse človečanstvo.

Istina, ka smo si „ljudjé vsi bratje, bratje vsi narodi — Očeta enega sinovi“ kak pravi naš pesnik Prešeren. Vendar pa má vsakši narod pravico do svojega posebnoga življenja. To je prispodobno, kak v enoj vési živé več družin (familij): vsakši človek je kotriga (član) edne družine, zednim pa član vesi i celoga naroda! Takše družine v človečem rod so narodje. Vsakši má pravico v svojem jeziki pa na svoj poseben način zvršavati svojo dužnost.

Če se zdaj opitamo: po čem smo mi Slovenci — te neka tak lejko odgovorimo: po slovenstvi. Slovenstvo so pa vse one lastivnosti, štere nam dávlejo Slovencom posebno mesto v sveti, po šterih se ločimo od vseh drugih narodov.

V najšéršem pomeni reči razmimo pod „slovenstvo“ vse Slovence z našim jezikom, našim mišljenjom, čutenjom, žévsim, ka smo dobroga i lepoga stvorili v svojoj zgodovini: naša književnost, znanost, umetnost.... Posebno močno znamenje slovenstva je tudi tisto naše čutenje, ki nam pravi, ka smo vsi Slovenci po vsej krajinaj naše zemlé eden narod bratov i sestér.... Tomi čutenji právimo »narodna zavest«; té reči „zavest“ naše ljudstvo toti ne pozna, ali lejko jo bomo razmili, či si zmislimo na „dūšno vest“ — kak nam tá dá čütiti stáliš naše dūše, tak nam zavest slovenstva dá čütiti, ka slišimo vsi Slovenci po krvi (rodi), jeziki, čutenji i vsem drugom vkūper.

Ne je pa zadosta, samo čütiti vse to — za naše slovenstvo se trbe tudi trüdit. Vsakši dela to tak, ka svoje stáliške dužnosti dobro zvršáve — pa vsigdar tak, ka je to ne navzkriž s slovenskim dūhom! Záto večkrát trbe posebi očivesno povedati pa opomenoti narod: vse, ka je slovensko, je naše bogatstvo! Čuvajmo je, povnožávlimo je! Naša dužnost je, da postanemo v vsem bole popuni, z ednim pa vsigdar bole spoznávamo vse, ka je slovensko. Najprle se poglobimo v našo Krajino, nato pa v bogatstvo vse Slovenske zemlé. Odpérájmo svojo dūšo vsemi, ka má naš narod lepoga, pri vsem tom nas pa naj najbolje vodi dobra slovenska kniga! Mladina naj se vzgaja v dūhi čistoga, pravoga slovenstva za močno Jugoslavijo.

Mala antanta.

Pred božičom so se zbrali v Belgradi zvūnešnji ministri Čehoslovaške, Rumunije i Jugoslavije na izrednoj konferenci. Zbrali so se, da zavzemejo skupno stálišče k pitanjom, štera so se pojavila v zadnjem časi v Evropi i živo posegnola v haske držav, ki tvorijo malo antanto.

Nemška država je dosegnola v vsa-

kom pogledi ednakopravnost. Tak je države male antante zaskrbelo, što bode odzdaj čuvar njihovo neodvisnost, če se Nemčiji prišestnoj dobi pripozna neomejena sloboda v oborožavanji i što bo pazo odzdaj na to, da se očuva v srednoj Evropi mir. Tak je bila varnost držav štere so nastanole po razpadi bivše Austroogrské, edna od točk, zavolo šterih se je sklicala konferenca v Belgradi. Nadale je bilo na dnevnom redi pitanje reparacij i bojnih dugov, o šterih je puno denešnje svetovno časopisje. Znano nam je že, da se je Nemčiji brisalo plačúvanje bojne odškodnine, države male antante pa morajo nadalavati odplačúvanje medsebojnoga bojnoga duga i skupnoga duga Zedinjenim državam Amerike, četüdi je n. pr. samo Jugoslavija z brisanjom nemških reparacij zgúbila dohodek edne milijarde dinarov. Trüd Italije, da zberé vse nezadovolne države okoli sebé, zadeva podunavske zveze pod voditeljstvom Madžarske i balkanske zveze pod voditeljstvom Italije je bila tretja točka belgrajske konference. Ešče edno pitanje je igralo velko vlogo, to je najmre Rusija. Po petnajstletnoj odsotnosti se je končno Rusiji posrečilo, da se je mogla pali pojaviti v Evropi i evropskoj politiki. Polskoruska pogodba, francusko-ruska nenapadalna pogodba sta države male antante neednako prizadeli. Češka, stara zagovornica vseslovenske politike, se je razveselila ruskoga vpliva v Evropi, dočim se je Rumunija naednok občütüta sama. Tak je bilo potrebno tudi rešiti to pitanje.

Konferenca zastopnikov male antante je vzbüdila v evropskom poličnom sveti velko pazlivost. Nekši francuski list je o njoj pisao sledeče: Pozvanje konference male antante je bilo jako potrebno, ar se je med velesilami (to so Francija, Angleška i druge) porodila nekša nova žela po medsebojnem zbližanji v škodo malim državam. Na zadnoj seji razorožitvene konference je najmre prišlo očivesnu do neednosti med malimi i velikimi državami.

Angleški ministrski predsednik Macdonald je najprej izrazil stališče, da ne ide, da bi pri odločevanju pitalnj svetovne politike kakšne dvamilijonske države mele tak velko moč, kak glas kakšne velesile. Mussolini je Macdonalda podpro, naj napravi konec tej neupravičeni demokraciji pri Zvezi narodov i naj se vpela pali podrejenost malih držav velesilam v vseh velikih pitalnjah svetovne politike. Euro-po bi si naj razdelile velesile v posamezne dele. Male države trbe krotiti i vsakša velesila bi dobila eden deo v Evropi, nad šterim bi bila tutor (varuh). Mussolini bi imeo Pondonavje i Balkan do Bospora ob azijskoj meji blizu Carigrada, severni deo pa bi bio prepuščen Nemčiji. Čeravno je bivši francuski ministrski predsednik Herriot zavrno te predlog, je načrt vendar ostao i to jenapotilo zastopnike male antante, da kak edno telo, ki zastopa okoli 60 milijonov ljudi, povzdigne svoj glas i pove k vsem pitalnjom zdajšnje svetovne politike svoje misli.

Zastopniki so v Belgradi sklenoli, da se nastavi stalen meddržavni svet i stalno tajništvo male antante. S tem so mislili povedati, da so se državni-ki v glavnem zedinili v pitalnjah razorožitve, bojnih dugov i varnosti dozajšnih mej i države bodo odzdaj nastopale v Evropi i Zvezi narodov ne več kak ločene države Čehoslovaška, Rumunija i Jugoslavija, liki kak velesila, štera se zove *mala antanta*.

Slovaški narod zahteva samostojnost.

Pred dvema tjeđnoma se je zbrao slovaški narod brez razlike strank s svojimi političnimi voditelji na velkom zbori (kongresi) v Turčanskem Sv. Martini. Na tom zborovanju je eno-dušno zahtevalo slovaški narod svojo autonomijo (samostojnost).

Po zborovanju so z velikim navdušenjom sprejeli resolucijo, štera zahteva državno-pravno priznanje slovaškoga naroda i podelitev autonomije. Slovaški narod mora dobiti slovaško zakonodajno skupščino i samostojno slovaško vlado, odgovorno toj skupščini; v skupnom češkoslovaškom parlamentu pa se imajo obravnavati samo skupne finance, vojaške zadeve i zvišnejša politika. V časi pa mora zdajšnja češkoslovaška vlada spuniti zahteve Slovakov, ka se tiče slovaškoga narodnoga verskoga življenja. Tak kak katoliška, tak tudi luteranska stranka odločno odklanjata brezversko državno šolo i zahtevata šolo, ki spoštuje versko prepričanje i verske zahteve starišov.

Resolucija nadale pravi, da slovaški narod nemre sprejeti zadnjo šolsko reformo prosvetnoga ministra prof.

Derera. Slovaki zahtevajo na slovaških šolaj učne knjige v slovaškom jeziku. Nadale zahtevajo, da se slovaška univerza v Bratislavi (Požun) spopuni. Profesori, šteri so ne Slovaki i predavajo na slovaških gimnazijah i univerzi, morajo delati izpit iz slovaškoga jezika.

Na konci resolucija poziva celi slovaški narod, da naj pozabijo na verske i razredne razlike i skupno delajo na očuvanje slovaškoga jezika i slovaške narodne kulture.

Politični glasi.

Nemčija. V Hitlerjevi stranski, štera se zove narodno-socialistična, je prišlo do velkoga razdora. Dozdajšnji Hitlerov velki sotrudnik Strasser je odložo svoje mesto, ar se je ne strinja z narodno-socialističnov notrašnjepolitičnov inijov. Hitler zdaj napoveduje revolucionarno politično borbo skrajnih mej. Nemški parlament je bio pozvan vküper 4. januarja. Ministerski predsednik general Schleicher je v svojem božičnom govori v radio zahtevalo, da se odpravi polski koridor i vzhodna Prusija, štero so po svetovnoj bojni dobili Poljaki i združili z Nemčijov. S tem govorom ministerskoga predsednika se je nemški boj proti mirovnim pogodbam iz leta 1918 začno.

Italija. Musolini nadaljuje svojo protijugoslovansko politiko. Od naše južne soside Albanije zahteva pristane- nek na carinsko unijo z Italijov i ji šče tak vzeti gospodarsko neodvisnost. Ravnotak oborožuje na skrivoma Madžarsko i ji pošila prek avstrijskoga ozemla bojna letala.

Bolgarija. Vlada naše vzhodne soside Bolgarske je pred svetkami odstopila. Imenovana je začasna vlada, ar se v marci vršijo volitve. Politična borba posamičnih strank je jako huda, poostrujejo jo makedonstvujoči, šterih atentati i umori so na dnevnom redi.

Novo avstrijsko posojilo. Francuska zbornica je pred tjeđnom po dugi debati odobrila lozansko pogodbo, po šteroj se dovoli Avstriji posojilo 300 milijonov šilingov. Z odobritvijov je Francija prevzela jamstvo za 100.000.000, pred njov je odobrila Anglija ednako jamstvo 100 milijonov, Italija 30, Belgija 5, Holandska 3. Jamstvo sta odpovedali Nemčija pa Češkoslovaška. Avstrija dobi 238 milijonov šilingov. Lozanska pogodba pravi tudi, da se Avstrija za dobo 10 let odpoveduje priključitvi k Nemčiji.

Avstrija i Jugoslavija. Med Avstrijov i Jugoslavijov je sklenjena pogodba o socialnom zavarovanju. Po toj pogodbi izenačujeta obe državi državlane druge pogodbene države z

lastnimi državlani glede plače (prejemkov), šteri izvirajo iz zavarovanja za bolezni, nesrečo i oslabelelost delavcov i rudarjev i glede pokojninskoga zavarovanja nameščencov.

Francija. Kak znam je že znano je pred božičom morao odstopiti francuski ministrski predsednik Heriot. Novi ministrski predsednik pa je Paul Boncour. Vlada večina je socialistična. Novomi predsedniki napovedujejo kratko vreme.

Španija. V Španiji se širi autonomistični pokret (miso za samostojnost) naprej. Za pokrajinov Katalonijov je začnola pokrajina Galicija za osamosvojitve. Španska vlada je proti tomi pokreti.

Rusija. V Rusiji pripravljajo Stalinov odstop. Močno je gibanje, da se da kmetom popuna gospodarska sloboda. Najhujši odpor i nezadovolnost proti režimu vlada v rodovitnoj Ukrajini i na Kavkazi.

Španija. V Španiji so pripravljali revolucijo. Začnoli bi se moglo 8. jan. železniški štrajk. Policija je najšla na jezero bomb i druge municije v Madridi i Barceloni. Pri predpripravaj za revolucijo so pomagali tudi oficirje i vojaki.

Kmetje se opirajo. V Avstriji so se začnoli kmetje puntati, zavolo davčne oblasti, štera je na vso silo začnola izterjavati dačo. V kraji Voran so celi den demonstrirali pred davčnim oblastvom.

Bolgariji se kolejo zmerom bole. Zadnje dni je napravila protivladna stranka na sredi glavnoga mesta Sofije pred kralevskim dvorom krvavo bojno i z lovskimi puškami so postrelili več svojih nasprotnikov.

Nemčija. V Nemčiji se politične strasti izdah ne pomirile. Narodni socialisti i komunisti se kolejo i strelajo ešče zmerom.

Na Kitajskom. Med Kitajci i Japonci se je palig začnola redna bojna. Japonci so že vdrlili daleč v notrajnost kitajske zemle i si zagotovili angleško prijateljstvo. Kitajska, štero so velesile pustile na samem, išče stikov z bolševiškov Rusijov.

Amerika. Amerika se boji inflacije. Listi pozivajo k posvetovanju najmočnejših i najmodrejših mož Amerike, „šteri naj rešijo svetišče kapitalistične kulture.“ Ravnotak pa raste v državi zmerom vekši straj pred revolucijov.

Amerika. Amerika je sprejela 15. decembra okoli 100 milijonov dolarov bojnoga duga, neplačanih je ostalo 26 milijonov. Z nezvestimi dužnicami se bode začno pogajati novi president Roosevelt.

Širite „Novine“

Podpore.

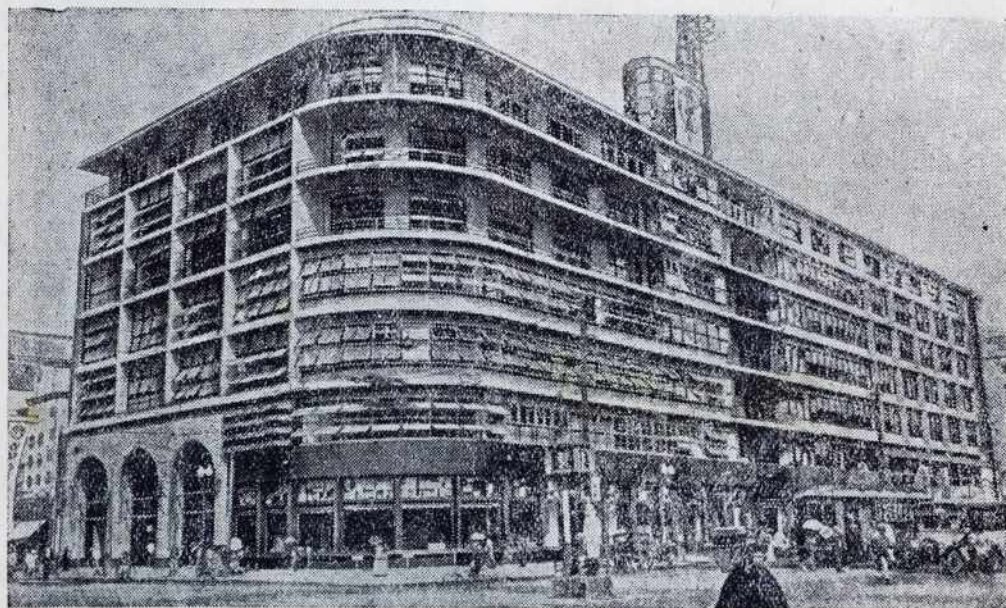
Gučimo od državnih banovinskih podpor. Ka so te podpore? Gda se dela proračun za letne državne dohodke i stroške, te vsako ministerstvo dene v svoj proračun postavko podpor. Tak dene kmetijsko ministerstvo, tak socialno i druga. Naprej se misli, ka de trbela v slučaji nesreče ali potrebe. Te podpore zglasa parlament, davčni uradi je pa sterjajo v formi dače. Kem več dače plača što, tem več da na podpore. Podpora je naša dača.

Gda smo krmo prosili po občinskih uradaj i jo dobili za 45 Din ali 50 Din smo jo zato mogli tak dobiti, ka je polovico vožnje plačala država (v sobočkom srezu $\frac{3}{4}$), ostala pa banovina i srezki kmetijski odbor. Ali vse, ka je pridjala država, ali banovina, ali srezko kmetijski odbor, vse to je naš penez v dači. To je ne nabrano od smilenih src, kak se dela pri milodaraj za sirote, te penez je v dači navržen i po zakonskih, predpisih sterjan, celo z žakucijov, če nači neje šlo. Vnogi je drago reč mogoča dati, da je mogoča dačo plačati. Mi, ki smo podporo dobili i za njo falej krmo, ki dobro, ki slabo za edne peneze, ne smemo pozabiti dvoje. Prvo je to, ka naša podpora je trūd žulavij rok dačo — plačüvalca i 2., ka do te podpore, ar je sad trüdiv vseh državlanov, ma vsaki državlan iste pravice v istoj nevoli. Tü nema nišče vekše pravice, četüdi bi bio v „nebeskoj organizaciji“, ki bi bila tok visoka, da bi do nebes segala. Pravica mora biti za vse ednaka.

V Slov. krajini je potrebna tüdi podpora. Podpreti se pa mora naš kmet s tem, ka se njemi podraži cena živine. To je prava podpora. S tem, ka dobi cenej krmo, kukorico ali

kaj drugo, je malo pomagano. S tem se samo dače povekšavlejo. Prava podpora je v tom i za vsakoga, če mo mogli živino dragše odati, bar za ce-

no, kak je prek Müre v Sloveniji. Za to podpora naj delata našiva g. poslanca Slov. krajine v prvoy vrsti, to jiva prosimo.

Palača na Japonskom, štera je zgorela.

Slovenska krajina.

Naročnikom!

Pozivamo vse naročnike, naj včasi plačajo ves dug, ovak njim stavimo list. Naročniki na posebne naslove dobijo s tov številkov ček, po šterom naj pošlejo naročnino za tekoče leto. — Širitelje naj do konca meseca naznanijo, kelko naročnikov „Marijinoga lista“ naroči na novo „Novine“.

Beltinci. Ker mi gospodje okoli „Novoga časa“ zmerem vsiljavajo svoj list, izjavljam, da ga ne sprejemem, ar je protikatoliškl. — Peterka Matija, čevljar. pomočnik.

Bogojina. Naš vreli širiteo g. Ferko Horvat je preminóčo nedelo stopo v

zakon z Magdicov Horvat, hčerjov našega župana. Dugoletnomi delavnomi širiteli naših listov želemo vso srečo! Da bi le meli dosta takih širitelov!

Sestanek za „Novi čas“. vršo se je v Beltincih 4. januarja. Navzoči šo bili Titan Janoš, medicinec z Kroga, Čačinovič i Gjirek z Rakičana, Trboča z Tunišča, Kolenko Štefan i Rous Matjaš z Črensovec, Mavčec Matija z Lipovec i Kosi, akademiki, Godina Ferdinand 7. šolec z Dol. Bistrice, en kovač z Ižekovec, eden posestnik z Melivec i Jakob Karol, dijak slikarske šole z Lipovec. Titan je razložo namen Novoga časa. Te namen je: „brez vere pomagati kmetom“. Nato so njemi nešteri odgovarali, zakaj pa te napadate že v prvoy številki vero, če je

Stanko Jug, cand. phil:

Slovenska zemla.

Meja med Slovenci i Hrvati ide v glavnom izhodno od črte Léndava—Ormož, ob izhodnom pobočji Macelskih gor i nato ob vodi Sotli do njenoga izliva v Savo. Tü ide na desni breg Save, se zdigne na breg Gorjančov i ide po njem proti jugovzhodi, nato pa se obrné v ostrom loki proti jugovzhodi na vodo Kolpo, ob šteroj ide skoro do njenoga izvira i nato na Snežnik, šteri tvori mejo med Jugoslavijo i Italijo. Tü ide zdaj slovenska narodnostna meja na ozemle kraljevine Italije. Črta — linija od Snežnika mimo Slavnika i južno od Kopra loči slovensko prebivalstvo od hrvačkoga v Istri tak, da je slovenskoga ozemla v Istri približno 1000 km² z okoli 55.000 prebivalci. Nato ide meja ob obrežji Tržaškoga zaliva do vode Timave, tü pa krene proti sevri mimo

Tržiča (Monfalcone), zahodno od Gorice ide na rob goriških Brd, mimo Čedadna Tarčent i Mučac, nato pa po dolini vode Bele. Od njenoga izvira krene na Dravo pri Sv. Mohori i s tem že v Austrijsko republiko. Tü ide slovenska meja ob Dravi na Beljak, Vrbsko jezero, severno od Celovca, na južni rob Svinških planin i pride na jugoslovanska tla palig na grebeni Kozjaka. Zdjaj se drži v glavnom državne meje vse do Sludave, le v dolini zgornje Rabe je ešče več slovenskih vesnic, štere so pripadnole po mirovnoj pogodbi Madžarskoj državi.

S temi mejami je obseženo ozemle na šterom živejo Slovenci strnjeno naseljeni, če ravno v štiraj državaj. Vidi se mi, da je za naše stališče najpravičnejše, da opišemo to ozemle brez ozira na kakšekoli državne meje z edinov mislijov, da seznanimo naše čitatele s celotnim denešnjim slovensko-narodnostnim ozemlom.

Kak sem že omeno, je bilo slovensko ozemle že od nekda razdeljeno na več delov, iz šterih so se v teki srednjega veka stvorile Kranjska, Štajerska, Koroška, Goriška z Gradiščanskov i Istroy i kak madžarski deo ešče Slovenska krajina. Od teh delov so bili Slovenci strnjeno i enotno naseljeni samo v Kranjskoj, deloma ešče na Goriškom, medtem gda so v Štajerskoj vojvodini zavzemali le njeni južni deo i ravnotak v Koroškoj. Štajerska i Koroška sta se najmre širili kak vojvodini daleč proti sevri i je tak v obeh prevladovalo nemško prebivalstvo. Kranjska sama pa je bila palig razdeljena na Gorenjsko, Dolenjsko i Notranjsko, štere predstavljajo kelkotelko tüdi zemlepisno različne dele. Zato bo tüdi te članek prikazüvao slovensko zemlo po teh posameznih delih.

(Dale.)

neščete pripoznati v svojem listi? Odgovoro je, „ar smo istino pisali“. Istina je pa vedno naopak, kak so sami Kristušov namestnik razglasili po celom sveti. Vr. Melinčar je ete tanač dao Titani i vsoj gospodi okoli Novoga časa: „Če ščete v svoj tabor spraviti narod, te včasi zato pišite kaj od Boga, i vere.“ — Neki se je priglaso, ka de, kaj pisao na verskoj podlagi v list, pa je bilo odklonjeno. Večina navzočih se je priglasila, ka de širila „Novi čas“, ki že v prvoj številki dobromi Bogi niti toga ne privošči, ka bi ga pisala z velikim „B“, nego z malim „b“ ga piše, kak se pišejo poganski bogovje. Sram nas je, ka krščanskih staršev deca napada tisto, ka je starišom najsvetejše. Čakamo odgovor od tistih, ki so na tem sestanki bili.

Pšenico kŭpi agr. gosp. zadruga v Črensovcih za 165 Din, žito za 110 Din meter. Javite v Soboto i Črensovce, ki jo mate k odaji. Zrnje se mora spraviti na kolodvor.

Beltinci. Mrla je 4. januarja gospa Mici dr. Kolaršova, žena g. zdravnika dr. Fr. Kolarša. G. zdravniki naše sožalje.

Ižakovci. Naglo je vmrla Petek Matjaša žena. Po lŭpanji semena je vkŭp spadnola i dŭšo pŭstila. Kap jo je zadela. Pa družina je pred kratkim zgŭbila sina Alojza, koga je iz lŭbosumnosti vmoro en mladi moŭ, po neduŭnom. Teško prizadetoj družini našoj naročnici naj bo Srce Jezušovo tolaŭba, pokojnima pa smilenje.

Krumple bi kŭpile nešterne siromaške družine, ki je mate, ponŭdite

D. Halas, bogoslovec.

Dijak, šteri nema dŭhovniškoga pozvanja.

Osem let ali pa šče več sta živela Horvatov Joŭef i njegova žena Kata v vŭpanji, da bo njihov sin Ivan ednok novo mešo meo: Kak lepo bi bilo, če bi naša družina imela dŭhovnika; čast bi delao celoj rodbini; so sedje bi s poštŭvanjom gledali na našo hišo; pri Bogi bi imeli posebnoga zagovornika. Sledkar, gda bi že ŭpnik postano, bi se k njemi preselila i bi do smrti imela topeo kotiček pri sini na rafoti.

Takŭše želje sta gojila oča Joŭef i njegova poboŭna žena Kata. Z veseljom sta gledala maloga Vaneka, kak se igra z različnimi lodingami. Bio je zdrav, okroglih, rdečih ličec, močnoga tela — v ponos častiŭnelomi oči i poboŭnoj materi. Mati ga je rada vodila s sebov v cerkev, gde ga je navadila klečati pred tabernaklom i rokice lepo vkŭp držati. — Vanek se je v cerki tak lepo oponašao, da so ga vsi občŭdŭvali. Kak angelček je zgledao, gda je klečao s sklenjenimi rokicami pred oltarom.

je agr. i gosp. podp. zadrugi v Črensovce.

Francuzi so postavili spomenik politici Briandi, ki je mro v preminočem leti. Briand je bio navdŭšeni glasiteo mirŭ, tak nam ga tŭdi slika kaŭe, gda navdŭšeno guči za mir. On je bio najbolje goreči zagovornik misli, naj bi se vse države Europe zdŭŭžile.

Izjava. Podpisan Joŭsko Klepec izjavljam, da po svojoj vesti s svojoj vsikdar katolišanskov družinov nesem podpirao i tŭdi nesam mogo podpirati „Novi čas“, šteri list podpira preganjalce vere v Mehiki. Jaz na to pri-

sešem. Mam drŭge brige, kak se z dijaki drŭžiti. Ravnotak nikaj ne ve moja drŭžina od ŭnitve z gosp. Titanom. Jaz, ki podpiram z edne strani Cerkev, je ne bom blato z drŭge strani.“

Beltinci, Joŭsko Klepec, trgovec.

Mi dragevole objavljamo to izjavo g. Klepca. Mi smo itak pisali dnes tjedan, ka to ne verjemo, ka so neki dečacje okoli „Novoga časa“ razširili od te poštene familije. Cela Sobota i cela okolica je to govorila. Zdaj se je zvedila istina. Z toga vidimo, kakŭša sredstva si zbira ta z poti krščanskoga miŭljenja zblojena mladina, da pridobi v svoj tabor naše luhkoverno lŭdstvo.

Ponesrečo se je i vmro Bauer Julij, sin Bauer Samuela, gostilničara v Črensovcih. Ponesrečo se je v Ljutomeri, kje je bio trgovski pomočnik. Naše sožalje.

Slama se ponŭja gornjoj zadrugi za 35 Din meter. Slama je pŭšenična i ržena mešana i se nahaja v lendavskom srezi. Ponŭdbe pošljite zadrugi v Črensovce.

Odstop Kerec Franca od „Novoga časa“. G. Kerec Franc, vodja državne borze dela je s tremi kmeti prišo 6. jan. na uredniŭstvo „Novoga časa“ i tam z ostrimi rečmi obsodo pisanje lista i izjavo, ka vsi ŭtirje odstojijo od lista, ki ga popolnoma obsojajo. G. Kerec je tak že v kratkom časi drŭgikat povdaro, da nema zveze s tem protikrščanskim taborom i dvakrat prijavo odstop.

Velki ogenj. V Rimski čardi je bio 6. jan. velki ogenj. Zgorela je slama. Drŭgo gospodarsko poslopje so pa obranili gasilci iz Martjanec. Zaŭgala

V lŭčkoj ŭoli je bio vsem za zgled v včenji i v oponašanji. Gospod vučiteo ga je večkrat pohvalo pred celim razredom i ga postavo drŭgim za zgled. Posebno radi so ga pa imeli gospod kaplan, ar jim je pri veronavuki vsikdar najbolŭše odgovarjao. Če je on ne znao, je bio to znak, da so deca tistoga ne razmila i jim je trebelo eŭŭe ednok razloŭiti.

Tŭdi kak ministrant je Vanek vzorno opravlaao svoje duŭnosti. Ne je bilo tak slaboga vremena, da Vanek ne bi bio že ob ŭstih v cerkvi. Zato so gospod kaplan večkrat nagučavali očo, naj dajo sina naprej ŭolati. Celu podporo so jim oblŭbili od svoje strani. Škoda bi bilo, so pravili, da bi se takŭše dŭŭevne zmoŭnosti kak jih ima Vanek, vničile na tvrdoj kmečkoj grŭdi.

Ne čŭda, da sta oča i mati mislila, palvan mora postati dŭhovnik. — Inači ne more biti. To že kaŭe njegovo dozdaŭjnje ŭivljenje.

Po petom razredi sta ga poslala v Soboto v gimnazijo. Vanek je z veseljom ŭo. Stanovanje sta njemi poiskala pri dobroj krščanskoj drŭžini, gde ne bilo menŭe dece. Verti i Vertinji sta naročila, naj pazita na njega,

da se bo vedno včio, posebno pa, da se ne bo potepao s kakŭšimi slabimi tovariŭi,

Na stanovanji so Vaneka radi imeli, tak da bi njihov bio. Ve jim je pa tŭdi nikŭše nevole ne delao. Vsikdar je imeo knigo v rokah i samo včasih je ŭo kama vŭ na zrak. Pomali se je privado novomi ŭivljenji. V ŭoli je znova bio med prvimi. Celu njegovi tovariŭi so ga hodili pitat, če so kaj neznali. Vanek je vsakŭsemi rad pomogeo, zato se je vsem dopadno i vsi so ga radi meli.

Kakŭše veselje je pa ŭele bilo doma, gda je Vanek priŭeo na boŭične počitnice okroglih, rdečih ličic! Mati ga je gledala s tihim zadovolvstvom i se radŭdala. Povužila se njoj je ŭela, da bi si ga Bog odebrao za svojega slŭŭabnika. ŭivljenje se njoj je vidlo ve-selejŭe i leŭejŭe, kak včasi prleč, čeravno so morali doma več delati i bole ŭparati zavolo njegovoga ŭolanja. Oča Joŭef je rad pripovedavao od svojega sina-dijaka, če ga je ŭto kaj pitao od njega.

Brez kakŭŭh posebnih sprememb je Ivan zvrŭo ŭest razredov gimnazije. Razvio se je v velkoga i močnoga

je zlobna roka, štera pa je včasih prišla v roke pravice.

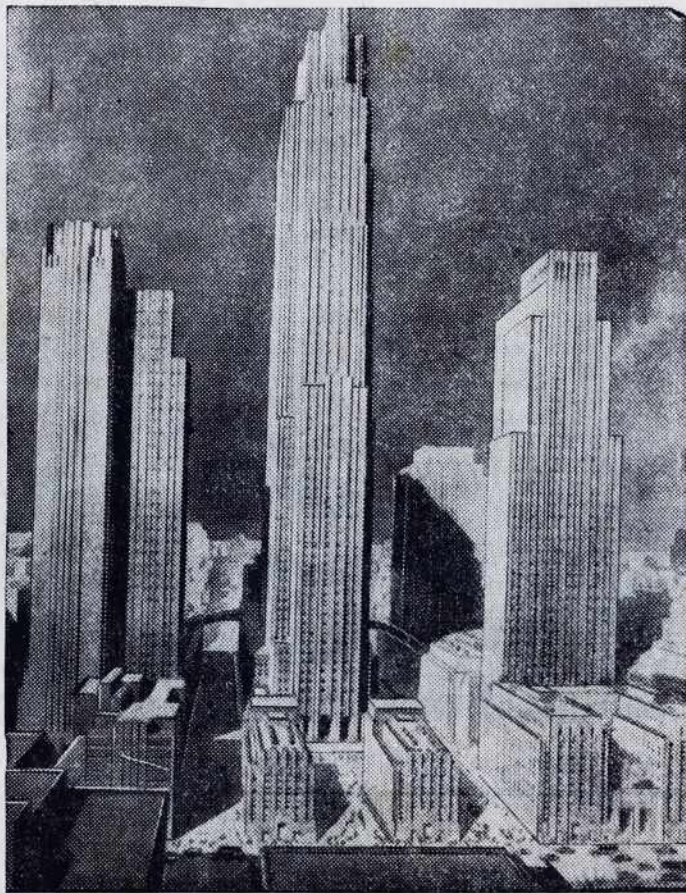
Odranci. Marinič Ivan, šteroga so v črvo smeknoli na Hotizi, vmro v sobočkaj bolnišnici.

„Krivoverstvo“. Pod tem naslovom se čemerj „Düševni list“, da so prej „Novine“ napadnole lüteransko cerkev. Ali če bi „Düš. l.“ razmo naše pisanje, njemi ne bi bilo potrebno potrošiti cele strani za to. Novine so pisale 4. dec. 1932. od misijonov v Afriki, gde stoji: „Luteranski misijonarji so svoje delo tak opravljali, da so zamorcem nastavili 130 novih verskih „cerkvi“, to je novih krivoverstev“. Razumlivo je, da pod „cerkev“ trbe tü razmiti to, ka se latinski zové „sekta“. Da pa nešolani lüdje té tühinske reči ne razmijo, smo jo razložili: — verskih cerkvi — tak da nišče nemre misliti, dá to pomeni 130 luteranskih zidanih cerkvi. Dostavili smo: „to je novih krivoverstev“ — i s tem smo samo ešče bole razložili „sekto“ — ar mislimo, da 130 sekt vendar tüdi „Düš. l.“ nema za — pravoverne! Čisto po krivici nam záto v oči meče, da smo napadnoli s tem — lüteransko cerkev! I záto je vsa lekcija nepotrebna! Tüdi mi smo „že navajeni, da „Düš. l.“ od katoličancov „špotárno rad piše!“ Pa neščemo se svajüvati, da bi vse to ponávlali. Vsigdar glásimo bratsko lübezen med nami, ali da bi bili prisiljeni zamučati i nigdar zapisati ime „lüteranski“ — toga nam nišče nemre zabraniti. Žaljenje vidi samo tisti, ki ga išče! Dale „dokaze“ prosi isti list za reči v Novinaj 11. dec., gde stoji, da se je nemški casar Viljem zaletavao proti Cérkvi. Kakpa — proti **katoličanskoj** cerkvi!

Mogoče ščéte tüdi dokaze, da se je Bismark zaletavao v kat. cerkev?! To je pa že — predrzno pa dečinsko!

G. Bistrica. Z novim županom smo dobili tüdi občinskoga tajnika, ali notariuša, kak smo ga prle zvali. Naš notariuš je g. Gabor Hilar,

frančiškan, ki je skočilo z kloštra, z kute od oltara i postali naš občinski sluga. Mi bi raj bili, če bi Bogi slüžo, ne pa nam. — Premino je Čizmažija Ivan i že dva meseca ne znati, gde je. Te nesrečen mladenec je pred 2 letoma umoro lastnega brata.

Takše so hiše v Ameriki! S te slike vsaki lejko spozna, kak so visoke proti našim hižam; zovéjo se nebotičniki ali donébniki.

dečka. V cerkev je šče zmerom rad hodo. Poleti med počitnicami je doma skoro vsakši den šo k meši. To lepo navado je obdržao šče od tistih let, gda je bio ministrant. Z novim gospodom kaplanom sta se hitro spoznala. Po cele podvečerke je preseđo v njihovoj sobici, ali sta pa šla kama vö na sprehod. — Oča je bio ponosen na svojega močnoga, veseloga i lepo oblečenoga sina Ivana.

Po sedmom razredi je pali prišeo domo na počitnice kak navadno. Ob nedelaj je nošo trdi koler i lepo rdečkasto kravato. Dekle so bile vesele če jih je Ivan oblazo tü pa tam s svojimi živimi očmi. Ali inaci se ne zmeno za nje. Če je že ravno prilika nanesla, je gučao z njimi, kakših posebnih zvez pa ne iskao — Edno veliko spremembo so opazili na njem tisti ki so ga že prle spoznali: Nekdašnji veseli, Arbravi Ivan je postao zamišleni, skrivnostni. Najraj je sam bio. V družbi je malo gučao. Samo včasih je svojimi prijatelji odkrio kakšo svojo skrivnost. Ženske so njemi rojile po glavi. Po velikih mestih je vnojo ženske mladine i mladi Ivan se je morao z vsemi

štirami otepati, da so ga ne zgrabile v svoje mreže. Toda, čeravno se je večine žensk ogibao, denok je meo nekaj znank, s šterini se je rad zagovarjao.

Oča i mati sta opazila na sini to spremembo, ali ne sta si mogla misliti, kaj bi bio njeni vzrok. V kakšem vekšem mestu ne sta bila šče nikdar, mestnoga življenja, posebno pa dijaškoga ne sta poznala, nevarnosti, v štere lahko zaide nekdašnji šče tak pošteni sin, če nema dobre družbe, so njima ne bile znane. Zato sta mislila, da je sin postano resen, ar je zdaj že bole vučeni i premišlavle od kakših žmetnih stvari, štere so se v šoli včili. Mela sta celo nekše posebno poštvanje pred njim.

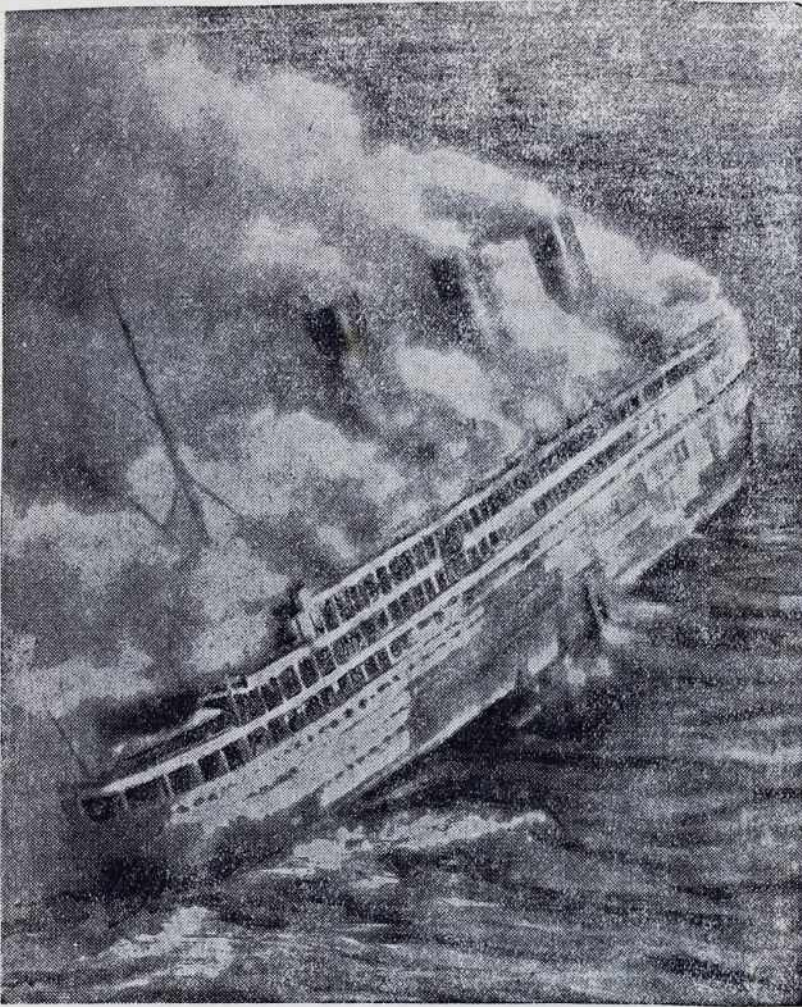
Ivan je zvršo gimnazijo. Maturo je napravio z odlikov, čeravno zadnje leto ne dosta študirao. Prišeo je domo na počitnice. Zdaj se je trebalo odločiti za pot po šteroj bode hodo skoz celo življenje. Znao je, da bi oči, posebno pa šče materi napravio največke veselje, če bi šo v bogoslovje i bi postano duhovnik. Toda njegova vola se je i nam nagibala, zadnjivi dve

leti je vsikdar menje veselja meo za duhovniški stan. Ne si mogeo predstavlati, kak bi živo celo življenje sam, ločeni od sveta, brez žene, brez dece, brez družine . . . Odpovedati se za vsikdar vsem prijetnostim, ki rastejo iz dveh lübečih se src, odpovedati se družinskoi sreči, to se njemi je zdela prevelika žrtve.

Ivan je življenje malo bole globoko gledao, kak ga gledajo navadni nešolani lüdje. Dobro je premislo, ka se pravi postati duhovnik, odpovedati se sveti, takorekoč vmreti za svet.

Nega daleč naokoli vekšega nasprotja, kak med življenjom i smrtjov med mladimi letami i med žrtvov. Če žrtvuje svoje življenje starček, žrtvuje samo zadnji konec podrtije svojega življenja, od šterih nema več kaj pričaküvati. Žrtvüjo pa mladenič, o šterom je življenje komaj začnole cvesti, žrtvuje vse, ka njemi življenje more nüditi i poleg toga šče vse nekdašnje senje, v šterih si je predstavlaio svoje življenje posejano s samimi rožicami, brez trpljenja.

(Dale.)

Goreći parnik, o šterom več pišemo na drugom mestu.

Po domovini.

Naše visiki šole. Preminoče dneve so bili pozvani ravnatelje vseučilišč iz Ljubljane i Zagreba v Belgrad. Izdelao se je najmre novi načrt, po šterom bi se zapria zdravniška vejka slovenskoga vseučilišča v Ljubljani, poleg toga pa bi se na vseh trej vseučiliščaj naše države odcepili tehnični (inženirski) oddelki, ki bi postanoli posebne visike šolé. Pravijo, da bi o tem nastanoli novi stroški — gotovo pa je, da je našoj znanosti to ne na hasek. V hipi, zda to pišemo, je očivesno ešče nikša odločitev ne znana. Drügoč dale!

Pa naše šolstvo? Prosvetni minister Stankovič je povedao da trbe v ljudskih šoláj zasesti 900 praznih vučiteljskih mest. Zavolo srednjih šol pravi, da se bodo zapirale ali odpirale po potrebóčaj kraja (Slovenska krajina pa sobočka gimnazija!!) Dale: včenjé naj bo enotno, iste knige itd. po svoj državi. Na konci pa: „sokol-ska misel pa zdrav verski čüt“ naj vodita našo mladino.

Naš misijonar g. Kerec je meo 6. januara v Ljubljani velko predávanje. Pokazao je vnožino slik iz življenja na daléšnjem Kitajskom, od šteroga je tri vóre pripovidavao. Ves tje-den pa je bila odpreta razstava vsega mogočega orodjá, obleke itd. iz Kitajske.

Joško Maučec:

Zgodovina Slovenske krajine.

Združitev Vogrske i Hrvačke.

Že nam je znano, gda je vmro leta 1090. hrvački krao Stefan, da je ž njim izomrli hrvački narodni vladarje iz rodovine Trzimirovičov. I tak so zavladali na Hrvačkom po dugom boji Arpadoviči. Prvi je bio Ladislav, liki že leta 1095 je vmro. Njegov naslednik je bio Koloman (1095—1116), šteri je imeo načrt, da svojo državo razširi do Jadranskoga morja, zato je obnovo bojno z Hrvačkov. Z dobrov oboroženov vojskov je vdaro prek Drave, gde njemi je šla nasproti hrvačka vojska pod kralom Petrom. Liki v toj bojni je vogrski krao Koloman zmagao, sam hrvački krao Peter je v boji spadno. Po dugom boji je končno dvanajst prvih velikašov, predstavnikov dvanajstih hrvačkih plemen, je sklenilo ž njim pogodbo. I tak imamo od leta 1102. Hrvatje, Vogri i Slovenci v Slovenskoj krajini sküpnoga krala najprle iz rodovine Arpadovičov, naslednje pa iz drugih rodovin.

Za kralom Kolomanom so sledili na kralevskom prestoli vladarje, šteri so se ne mogli primerjati z največjimi vogrskimi kralovi. Večkrat je celo prišlo do državlanske bojne, štera je jako škodila v vsakšem pogledi vogrskimi

kraljevstvi. Moč i oblast plemenitašov je rastla, a oblast i kralovski ugled se je pa zmerom bole zmenšavao, dokeč se je ne plemstvo oprlo pod slabotnim kralom Andrejom II. (1205—1235) i krala prisililo, da je morao svojim vsemogočnim velikašom podpirati celo takzvano „Zlato bulo“ l. 1222., štere zadnja točka se glasi, da ima plemstvo pravico upreti se z orožjem svojemi krali, če bi se ne držao v njej določenih točk. Ta „ustava“ je za nadalno vogrsko, hrvačko i našo zgodovino jako važna, ar je rodila dosta bojov med vladari i plemenitaši.

Po smrtni krala Andraša II. je zavladao Bela III. (1235—1270), šteri se je dao koronati sküпно za vogrskoga i hrvačkoga krala. Za njegovoga vladanja so na Vogrsko vdrli divji mongolski Tatar i Azije, šteri so si bili med tem pokorili vzhodno Europo. Vogrska vojska, v šteroj so bili tüdi hrvačke i slovenske čete pod voditelstvom Bele, je bila ob vodi Saji leta 1241. popunoma premagana od divjih Tatarov. Kak povodenj so zagrñile tatarske trume dežele i morile vse, ka njim je prišlo pod roke. Krao Bela pa je pred njimi zbežao na jug v Zagreb i nadale v Dalmacijo. Tatar i so šli za njim prek naše krajine na Hrvačko i jo med potjov popnoma opüstošili. Gda pa je prišla vest, da je v Aziji vmro njihov vladar kan

Oktaj, so se Tatar i vrnili na vzhod prek Bosne, Srbije i Bolgarske, nazaj v Azijo.

Vse pokrajine prek šterih so šli divji Tatar i so bile strašno opüstošene, ljudje raztepeni na vse strani po goščaj i goraj; le počasi so se vračali palig nazaj v svoje razdejane domove.

Krao Bela je vmro l. 1270. i njemi so sledili na kralevskom prestoli zadni trije krali iz rodovine Arpadovičov, to so: Štefan VI. (1270.—1272.), Ladislav III. 1272.—1290.) i Andraš III. (1290.—1301). Vlade tej kralov je bila slaba, vsi trije so bili slabi vladari. Za njihove vlade so nastali državlanski boji, žteri so divjali zlasti tüdi po Hrvačkoj. Zlasti so bili težki zvünešni i notranji boji za zadnjega Arpadoviča Andraša, šteromi so mnogi nasprotniki oporekali arpadske pokolenje. Med njimi je bila najvažnejša rodovina Anžuvincov v Neapli, štera je bila v rodi z Arpadoviči i je trdila, da ima več pravic do vogrskoga prestola kak Andraš.

Gda pa je leta 1301. krao Andraš nenadoma vmro, so Vogri Anžuvince Karla Roberta pripelali v Ostrogom (Estergom) i ga okoronali za vogrskoga krala kak Karla I. Tak so l. 1301. zavladali Anžuvinci na Vogrskom, Hrvačkom i Slovenskoj krajini, štera je bila popolnoma pod vogrskov oblastjov.

(Dalje.)

Širite „Novine“

6. januarja je prineso ljubljanski „Slovenec“ mali spis „Slovenci na Madžarskem“, v šterom stoji tudi to: „Kak za spomin na vse krivice, včinjene Slovencom, májo Vogri v svojoj državi ešče dnes naše brate — nekaj jezér jih je *slovenske* krvi... živ grob od naše severne meje v Slovenskoj krajini do Monoštral...“ Poleg sta objavljeni 2 sliki: pogled na Dolnji Senik, i kapelica, ki spomina na turske boje.

Po tujini.

Vseučilišča v tujini. Kak pišemo v toj številki, se naša vseučilišča po najnovejšem cepijo. V Nemčiji se je pa ravno zdaj vseučilišče v Breslavi zdržilo s tehničnov visikov šolov — ar mislijo, da je to bole čedno pa na hasek znanosti.

V Ameriki je mro bivši predsednik Zdrženih držav Coolidge.

Več slóbode! V Češkoslovaškoj republiki živéta dva naroda: Čehi pa Slovaki. Oboji gučijo jezik, ki si je jako v rodi, vendar pa je življenje obeh narodov različno. Záto se Slovaki, ki v menšini že dolgo bórijjo za svoje samostalno politično življenje. Zdaj je obečana precí velka šolska samostalnost v vsoj državi, tak da dobijo tudi starišje reč pri vzgoji svoje decé.

Zgorela je velka francoska ladja „Atlantik“, štere sliko prinašamo. To je v zadnjem časi že tretji párník (ladja na sopót), ki je zgoro, Vredna je bila 500 milijonov frankov, sekulera na pa je bila za 300 mil. Kakši 20 lúdi je najšlo pri nesreči smrt. Mislijo, da je povzročila nesrečo hűdobna roka.

Gospodarstvo.

Kürnjeki pri nas.

Vsaki gospodar rad vidi küre na svojem dvori. Odkec penezi za vsakdenšnje potrebščine, za só, za špice ino drugi drobž posebno za šolsko deco, či ne z belic? Ništerno jajce odide za duhan, za pipo. Že dolgo je naš človek opazo, ka je kürnjek vretina dohodkov, opazo je tudi to, ka so ne vsi küri ednaki, ne na hrano, ne na belice gledoč. Z ednimi je več, z drugimi menje brige, posla. Edna ploja kür vsigdar na trnaci čaka, ka bi je človek nahrano, druge so pa ves dén na paši ino potrebüjejo malo zrnate hrane. Čüdno, hasnovitost tudi znamo ceniti ne pa lónati, ne smo ešče niti od daleč prišli na to, kakša so ležišča, gde se ležéjo, kakši so kürnjeki, gde najde závitje ino počinek naša živad.

Kakši so naši kürnjeki? Potrebno je znati predvsem: kakše mamó, kakš. so, pa te komaj kakši bi mogli biti. Zato nede od več, či opišemo ništerne vsem nam že znane načine, kak pa gde prenočijo küri, kak služijo küram naprave, štere mi za „kürnjeke“ ime-nüjemo.

Najstarejši, najednostavnejši, „kürnjek“ ali „sédalo“ je jablan, zobovec na dvorišči. Tudi je najbolje naraven, pa či bi mi želeli od kokoši samo telko belic, kelko je narava osnovala za održanje plojé, te bi to „sedalo“ bilo pripravno za naše küre, kak je pripravno za vse druge ptice, štere so v rodi z našimi kürami, živéjo pa kak divjačina noč i dén na vedrini.

Zdrav je pa zračen takši „kürnjek“ ali „sédalo“, ne je pa zadosten v denšnji prilikaj za naše domače kokoši, ar njim ne nüdi zadostnoga zavítja i mirü.

Po mali je prosti človek tudi sam prišeo do spoznanja, ka to vendar nemre biti zadostno, pa je stisno zato gde kakši kót pri hlevaj, v hüti ali pa v štali, ino je djao na vzkríž kakše late ali veje, pravimo nad jaslami, gde so küri postanoli nezaželeni gostje govenske živine. Batrivnejše so sedale ne na njim odrejeno mesto na „kločnjek“, nego so si zaželele malo više ino so si sele na lestvice nad jasli. Ka pod lestvice kaplejo kürečnjeki, na to naj pazi govedo, šteroga nos je prvi v nevarnosti. Sebov pa v štalo prinesejo küri nesnago, kürečnice, štere se razidejo po celoj štali ino po nepotrebnom vznemirjajo živino. Z ednov rečjov, s kürami se vseli v štalo vsa nesnaga, štera se očistiti ne da, proti šteroj se obraniti nemve, dokeč so küri v štali. — Moremo li biti zadovolni z takšim „kürnjekom“? Bržčas ne, ar je že naš dedek presodo, ka je tak ne prav, zato je pa tudi iskao drugo mesto za te nesrečne, a vse edno prepotrebne küre pa ga tudi najšeo nad trnacom, navadno v tistoj klüčki pri štali!

Napravo je nekšo „klunjo“ z desek ino na njoj nehao málo — málo odprtino za vhod küram. Vse druge spoknje, lüknjice je skrbno zadelao, naj ne bi niti malo prepíha bilo v toj „klunji“.

Tak de njim prej toplejše; ar je pa to „sedalo“ precí visoko, zato je potreben drog s klini, po šterom se naj sprehajajo küri gori — dolí.

Svetloče so ponoči ne potrebni, zraka njim pa dostakrat zmenka. Nesnaga jih ešče izda preganja, kürečnic, kürečnjekov se pa sami nemrejo znébiti. Ali je čüdo, či so küri izda nezadovolni?

Kelkokrat vidimo, kak jako nerade idejo „sedit“ na sedalo! Tudi vért nemre biti zadovolen, ar se večkrat zgodi, posebno poleti, ka idoč po trnaci, kürečnice prinesé v hižo. Na hlevé z njimi, si misli v takšoj nepri-

liki, tam do pri strani, toplo de njim tudi, za vse drugo se pa naj sami küri starajo. — Plevnjek na hlevaj predela, ar je plev tak malo, polojna naj bo pa za küre.

Küre so se pa selile. Pa kama? Svinjam na šinjek. Sebov so prinesle vse svoje „premičnine“. kürečnice ino nesnago. Mesta malo več, vse drugo pa je ostalo pri starom. Po zimi toplo, v leti pa samo zadüšeno.

Ali je čüdno, či si küri — gnani po svojem prirojenom nagoni — iščejo pripravnejše mesto ino odidejo najraj sedit nazaj na drevo na dvorišči? Kak sem že v začetki omeno, bi bilo to najpripravnejše sedalo za ptice ino küre, či bi mi meli küre v dvorišči samo za parado, za lepoto, tak pa nikak ne. Ar pa povlemo küre za hasek, kürnjek nam pa potom slüži za vretino malih, a vendar stalnih dohodkov, te je čas, ka spoznamo vso škodljivost opisanih i njim podobnih kürnjekov pa se moremo navčiti, kakši morejo biti kürnjeki, da bi služili našemi cili ino tak dosegli svoj namen — dati küram potrebno závitje, pokoj, ne zádivo zdravji ino napredki. Kak? To pa zvedimo v sledečem poglavji.

B. I. v.

CENE:

Biki kg od 2 do 4.50 Din, telice kg od 2 do 4.50 Din, teleta kg od 4 do 5.50 Din, krave kg od 1 do 2—3 Din, svinje kg od 6 do 7 Din.

Cene deželnim pridelkom so pa sledeče: pšenica Din 165 i više do Din 175 po kakvosti, žito 1 q 120 Din, kukarica 1 q 130 Din, oves 1 q 120 Din, hajdina 1 p 90 Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110 Din, krumpič 1 q 40—55 Din, seno 1 q 60—70 Din, slama 1 q 40—50 Din.

Cement Trbovelski 1 q 97 Din, cement Splitski 1 q 65 Din, žgano vapno 1 q 36 Din.

Pošta.

Vogrinčič Jožef, Gerlinci 7. Ne ste nikaj dužni na 1932 leto. Samo širite naprej naše liste.

Štefančosa A. Studenice. Peneze sprejeli. Plačano na staro vse, na novo ostalo 9 Din 75 p.

Čontola A. Petanjci. Dobili 60 Din. Višek od naročnine jeli za novo leto poslani ali v kakši drugi namen? — Prosimo odgovor!

Moršič Treza, Kruplivnik. Din 46 sprejeli. Vse v redi. Bog daj düši pokojnoga večni mir. Smo opravili sa

pokojnoga dušo sv. mešo. Kalendar dobite tudi brezplačno po pošti.

Lukič Franc, Radovci. Pišete, da ste lani dva kalendara menje dobili. Zakaj zdaj, da je že eno leto minolo? Zdaj Vam pošljemo dva več.

Denša Ivan, Chicago. Sprejeli smo peneze poslane. *Toplak* je plačao za Gjura Pavla na Sr. Bistrici en dolar, pa *Špilak* za Cigan Ago na D. Bistrici v Laštataj en dolar. — Seznam novih naročnikov sprejeli kak i spremembe. Vse vredili po želi vašoj. Vašoj familiji i vsem naročnikom prav srčne pozdrave. Bog vas krepčaj v težkih časaj. Sprejeli smo naročnino po 2 dolara od sledečih naročnikov: Ignac Štaus, Štefan Kolenko, Štefan Perša, Ivan Toplak, Matjaš Grosko (Gruškovnjak), Janoš Lajnar, Štefan Žizek, Matjaš Tkalec, Janoš Žalig, Štefan Jakšič, Štefan Novak, John Lalaj, Anton Balažic, Matjaš Lonec, Jožef Trajbar, Jožef Petek, Matjaš Zver, John Markoja, Lujza Karmija, Jožef Herman, Martin Cigan, Jožef Špilak, John Špilak, Štefan Lobočan, Jožef Kreslin, Ignac Hozjan, Frank Horvath, Štefan Lutar, Štefan Balažic, John Roos, Mike Hozjan, Ivan Györkis, Cecilia Šimon. Štefan Kozlar. — Bog plačaj! Prosimo i ostale naročnike, da nam kak najprle plačajo, ar so preveliki izdatki v tiskarni. *Novine.*

Duh Ivan, Odrami 134. Javi se ednak, da zvemo od tvoje zmožnosti, let itd.

Nedela po Treh Krali Druga.

Evangeliom Sv. Jánosa v II. táli.

Na spomín 1900 letnice svoje križne smrti, Gospod Jezuš, po svojih svetih ranaj reši grešni svet!

V onom vremeni: Svádba je včinjena v Galilaeánskoj Káni: i bila je tam Mati Jezušova. Zváni je pa bio i Jezuš, i Vučeničke njegoví na svádbo. I gda bi se zmenkalo vino, pravi Mati Jezušova njemi: vina nemajo. I veli njej Jezuš: Ka je meni, i tebi ženska? ešče je nej prišla vóra moja. Veli Mati njegova slugom: kajkoli bode velo vám, včinte. Bilo je pa tam šest kameni veder položeni poleg očiščávanja židovskoga, držéče vsáko dve, ali tri merice. Právi njim Jezus: napunte ta vedra z vodov, i napunili so je do štrihoma. I veli njim Jezus: zájmlite zdaj, i neste starišini i nesli so. Gda bi pa koštao starišina vodo na vino obrnjeno, i ne je znao odket bi bilo; slugi so pa znali, ki so zajímali vodo: zové záročnika starišina, i právi njemi: vsáki človik oprvim dobro vino dá; i gda se že napojijo, teda ono, štero je lagoješe: ti si pa zadržao dobro vino do eti máo, Ete záčetek je včino čudni del Jezus v Galilaeánskoj Káni; i pokázao je diko svojo, i vervali so v njem Vučeničke njegoví.

V družini, v paradižomi, je bio včinjani prvi grehi, družino je Jezuš blagoslovo s svojov prvov čúidov. Posredúvalka je bila Marija, druga, bogša Eva, šteroj „angeo je imé obrno v Ave“, močna žena, „obdána s sunčom, okoli Njene glave korona dvanaajsterih zvezd i luna (mesec) pod Njenimi nogami“.

Jezušova vóra je prišla.

Na tom gostúvanji ne nišče pijan bio, čigli njim je Jezuš darúvao okoli 600 litrov vina.

Na protoletje je bilo.

Šče nekaj!

To gostúvanje je podoba dúhovnoga zakona med Kristušom i Cerkvijov oziroma dúšov —

Ja, če bi Jezuš zdaj prišao med nas! — Prihaja, vsakši dén, pri svetoj meši, pa ne obrača samo vode na vino, liki vino v svojo krv. Tú je Jezuš ne nazoči samo kak gostúvanjsček, liki mi krščenicke smo od Njega povableni tá, gde se nam On davle samoga sebe v jestvino i pitvino.

Širite „Novine“

Proda se po nizki ceni lepo posestvo

sestoieče se iz vinograda, njiv, pašnikov in gozdov skupaj 7 in pol orala, ter stanovanjsko hišo, hlevi, škednjem, kletjo za ceno **45.000 Din.**

Gotovi reflektanti popust.

Izve se pri **Julijani Notar**, posestnica v Jelenčah št. 2, pošta Pesnica pri Mariboru.

1—1

Tivar-obleke

se najceneje dobijo v trgovini
ADOLF PREIS

Murska Subota, cerkvena ul. 13.
Obleke se že dobijo od 240 Din naprej. Za mladožence 290 Din. — Prvovrstno blago. — Trgovina je preselila svoje prostore 1. jan. 1933. na Lendavsko cesto v hišo gospoda **HARTERJA.** 2-14

Mlinari!

Mlinarske kamle garant. kakovosti, **mlinska sita** svil. i vunena, **la remenje** za pogon, **prima vošek** za remenje, **gurte, peharčke**, ml. Klepce ino vse ostale mliniske potrebščine nudi najceneje:

Brcar & Comp.

Ljubljana, Kolodvorska 35.

Znižane cene!

Zahtevajte ponúdbe.

Izšla je

BLAZNIKOVA VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1933.

štera ma 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, šteri je bio že od naših očakov najbole cenjeni i je ešče dnes najbolje razširjeni.

V »Velikoj Pratici« najdeš vse, ka človek potrebúje vsakši den: Katoliški koledar z nebeskimi, sunčnimi, mesečnimi, vremenskiimi i dnevnimi znamenji; — sunčne i mesečne potemnenja; — pošne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke, za pobotnice, kúpne pogodbe i račune; — konzulate tújih držav v Ljubljani i Zagrebi; vse senja na Kranjskom, Koroškom, Štajerskom, Prekmurji, Međimurji i Juliskoj Benečiji; — pregled o konci breje živine; — popis vseh važnih domačih i tújih dogodkov v pretekloj leti; — tabela za računanje obresti; — živjenjepis važnih i odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, štere rabi kmetovalec i žena v hiši. — Cena 5 Din. —

»Velika Pratika« se dobi v vseh vekših trgovinaj i se lahko naroči tudi pismeno pri založniki:

tiskarni **J. Blaznika nasl. d. d.**
v Ljubljani.

Velepostvo „Pitz“
Topoloci v Prekmurju
išče dobrega

kravjega hlapca
o komencijo. (1-1)